

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ 11 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1991	ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 171

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 462

Αξιολόγηση και ενισχυτική διδασκαλία μαθητών Δημοτικού Σχολείου

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις της παρ. 11 του άρθρου 4 και παρ. 2 (ια) του άρθρου 24 του Ν. 1566/1985 «Δομή και λειτουργία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 167 τ. Α').

2. Τις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 1824/1988 «Ρύθμιση θεμάτων εκπαιδευτικών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 296 τ. Α').

3. Την υπ' αριθ. 15/1991 γνωμοδότηση του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

4. Την υπ' αριθ. 587/1991 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Έννοια και σκοπός της αξιολόγησης

1. Η αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή είναι συνεχής εκπαιδευτική διαδικασία, με την οποία προσδιορίζεται η πρόοδος του μαθητή, καθώς και ο τρόπος επίτευξής της με στόχο την έγκαιρη ενημέρωση δασκάλου και μαθητή για την πορεία της διδακτικής πράξης ώστε να βελτιώνεται η ποιότητα του εκπαιδευτικού έργου και να εξασφαλίζεται η περαιτέρω πρόοδος του μαθητή.

2. Η αξιολόγηση αναφέρεται στις σχολικές γνώσεις, δεξιότητες, στάσεις και ικανότητες που απόκτησε και ανέπτυξε ο μαθητής και οι οποίες καλύπτουν το γνωστικό, το γλωσσικό, το συναισθηματικό και τον ψυχοκινητικό τομέα. Για την εκτίμηση αυτή λαμβάνεται υπόψη η ατομική προσπάθεια που κατέβαλε ο μαθητής, ο βαθμός αξιοποίησης των ευκαιριών μάθησης, που του προσφέρθηκε, τα ιδιαίτερα ατομικά ψυχολογικά δεδομένα του μαθητή καθώς και τα μαθησιακά ερεθίσματα του οικογενειακού και κοινωνικού περιβάλλοντος του που επηρεάζουν την επίδοσή του.

3. Σκοπός της αξιολόγησης της επίδοσης του μαθητή είναι:

α. η παρώθηση, η ενθάρρυνση και η σωστή αυτοαντίληψη του παιδιού,

β. η διάγνωση των κλίσεων και των ικανοτήτων του από το δάσκαλο, καθώς και των μαθησιακών δυσκολιών που τυχόν αυτό αντιμετωπίζει, και

γ. η ανατροφοδότηση της διδασκαλίας και της μάθησης για την προαγωγή του παιδευτικού έργου.

4. Η αξιολόγηση, ως εξατομικευμένη εκτίμηση της επίδοσης του μαθητή, δεν είναι αυτοσκοπός, αλλά διαδικασία για την επίτευξη των σκοπών που προαναφέρθηκαν. Επομένως σε καμιά περίπτωση δεν προσλαμβάνει χαρακτήρα ανταγωνιστικό ή επιλεκτικό για τους μαθητές του Δημοτικού Σχολείου.

Άρθρο 2

Διδασκαλία αξιολόγησης

1. Η αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή στο Δημοτικό Σχολείο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της διδασκαλίας. Γίνεται κατά τη διάρκεια της καθημερινής διδακτικής εργασίας, καθώς και μετά την ολοκλήρωση της διδασκαλίας γενικών ενοτήτων ή περιοχών γνώσεων. Η αξιολόγηση εντάσσεται στη ροή του εκπαιδευτικού έργου και το περιεχόμενο, καθώς και η έκφρασή τους, κλιμακώνεται στις διάφορες τάξεις ανάλογα με το εξελικτικό επίπεδο των μαθητών.

2. Ειδικότερα στις τάξεις Ε' και ΣΤ' επιπλέον των ανωτέρω μορφών αξιολόγησης γίνεται σε κάθε μάθημα εκτός της Αισθητικής Αγωγής, Μουσικής και Φυσικής Αγωγής, στο τελευταίο εικοσαήμερο κάθε τριμήνου, χωρίς τη διακοπή των μαθημάτων ή την αλλαγή του ωρολογίου προγράμματος, γενική ανακεφαλαιωτική γραπτή δοκιμασία στα βασικά στοιχεία της ύλης που διδάχτηκε (κατά την έννοια των παραγράφων 3 και 4 του παρόντος άρθρου) στο αντίστοιχο τρίμηνο, σε ημέρα που ορίζει κατά την κρίση του ο δάσκαλος. Το γενικό αποτέλεσμα κάθε ανακεφαλαιωτικής γραπτής δοκιμασίας συζητείται αναλυτικά στην τάξη και το ατομικό αποτέλεσμα συνεκτιμάται από το δάσκαλο στην τελική κατά τρίμηνο αξιολόγηση του μαθητή.

3. Για την αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή χρησιμοποιούνται διάφοροι τρόποι και τεχνικές όπως είναι:

– η προφορική εξέταση.

– οι γραπτές εργασίες και οι γραπτές δοκιμασίες (tests).

Μπορεί επίσης να υπάρξει και συνδυασμός περισσοτέρων μορφών αξιολόγησης. Οι κάθε είδους γραπτές εργασίες διορθώνονται από το διδάσκοντα και επισημαίνονται στους μαθητές τα σφάλματα και οι παραλείψεις.

4. Κατά την αξιολόγηση δίνεται έμφαση κατά κύριο λόγο στον έλεγχο των ικανοτήτων και δεξιοτήτων του μαθητή και κατά δεύτερο λόγο στην απόδοση γνωστικών στοιχείων.

5. Τα δεδομένα της αξιολόγησης κάθε τριμήνου γίνονται αντικείμενο παιδαγωγικού προβληματισμού σε συνεδρία του συλλόγου των διδασκόντων. Στη συνέχεια καλούνται, κατά τάξη, οι γονείς από το οικείο δάσκαλο, σε συνεννόηση και με το διευθυντή του σχολείου, σε ειδική συνάντηση, όπου συζητούνται αναλυτικά τα μαθησιακά προβλήματα των μαθητών.

6. Κάθε τρίμηνο δίνεται στους γονείς ή κηδεμόνες των μαθητών όλων των τάξεων «έλεγχος προόδου του μαθητή». Ειδικότερα στην Α' τάξη ο πρώτος «έλεγχος προόδου» δίνεται στο τέλος του δευτέρου τριμήνου.

7. Στο τέλος κάθε διδακτικού έτους δίνεται στους μαθητές των τάξεων Α', Β', Γ', Δ' και Ε' τίτλος προόδου. Για τους μαθητές της ΣΤ' τάξεως εκδίδεται τίτλος σπουδών, ο οποίος αποστέλλεται υπηρεσιακώς στο Γυμνάσιο που έχει οριστεί σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, προκειμένου ο μαθητής να εγγραφεί σ' αυτό.

8. Στους τίτλους που χορηγούνται στους μαθητές όλων των τάξεων, με τη λήξη της διδασκαλίας των μαθημάτων, αναγράφεται η ένδειξη «Προάγεται». Ειδικότερα στη Β' τάξη αναγράφεται και ο λεκτικός χαρακτηρισμός της προόδου του μαθητή, όπως ορίζει η παράγραφος 1 του άρθρου 3 αυτού του διατάγματος, ενώ στις Γ', Δ', Ε και ΣΤ' τάξεις αναγράφεται ο γενικός μέσος όρος της αριθμητικής βαθμολογίας και επιπλέον ο λεκτικός χαρακτηρισμός που αντιστοιχεί σ' αυτόν, όπως ορίζει η παράγραφος 2 του άρθρου 3 αυτού του διατάγματος.

Άρθρο 3.

Κλίμακα αξιολόγησης - εξαγωγή μέσου όρου

1. Η κλίμακα αξιολόγησης στις Α' και Β' τάξεις περιλαμβάνει τους λεκτικούς χαρακτηρισμούς: Άριστα (Α) όταν ο μαθητής ανταποκρίνεται πλήρως στις απαιτήσεις του μαθήματος, Πολύ Καλά (Β) όταν ο μαθητής ανταποκρίνεται σε μεγάλο βαθμό στις απαιτήσεις του μαθήματος, Καλά (Γ) όταν ο μαθητής ανταποκρίνεται σε ικανοποιητικό βαθμό στις βασικές απαιτήσεις του μαθήματος, Σχεδόν Καλά (Δ) όταν ο μαθητής ανταποκρίνεται στοιχειωδώς στις βασικές απαιτήσεις του μαθήματος.

2. Η κλίμακα αξιολόγησης στις Γ', Δ', Ε' και ΣΤ' τάξεις είναι λεκτική και αριθμητική και έχει ως εξής: Άριστα (9-10), Πολύ Καλά (7-8), Καλά (5-6), Σχεδόν Καλά.

3. Ο βαθμός της ετήσιας επίδοσης των μαθητών των Γ', Δ', Ε' και ΣΤ' τάξεων κατά μάθημα είναι ο μέσος όρος της βαθμολογίας των τριών τριμήνων.

4. Γενικός μέσος όρος (Μ.Ο.) της αξιολόγησης των μαθητών είναι το πηλίκο της διαίρεσης του αθροίσματος της βαθμολογίας της ετήσιας επίδοσης σε όλα τα μαθήματα με το άθροισμα των διδασκομένων μαθημάτων.

Κατά την εξαγωγή των μέσων όρων βαθμολογίας κατά μάθημα και του γενικού μέσου όρου, το τυχόν κλασματικό μέρος του βαθμού, εφόσον είναι ίσο ή μεγαλύτερο από το μισό της ακέραιης μονάδας, λογίζεται ως ακέραιη μονάδα και προστίθεται στο ακέραιο μέρος του, αλλιώς παραλείπεται.

Άρθρο 4

Προαγωγή των μαθητών

Προάγονται από τάξη σε τάξη ή απολύονται από το δημοτικό σχολείο όλοι οι μαθητές που φοίτησαν για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από το μισό του διδακτικού έτους.

Άρθρο 5

Ενισχυτική διδασκαλία

1. Με τον όρο «ενισχυτική διδασκαλία» νοείται η παρακολούθηση από το μαθητή ιδιαίτερου προγράμματος διδασκαλίας στα μαθήματα της Νεοελληνικής Γλώσσας και των Μαθηματικών, όταν κρίνεται από τους διδάσκοντες ότι χρειάζεται επιπλέον διδακτική βοήθεια.

2. Κατά προτεραιότητα παρέχονται προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας σε μαθητές των τάξεων Α' και Β', που δεν κατέκτησαν τους βασικούς μηχανισμούς ανάγνωσης, γραφής και αριθμητικού υπολογισμού.

3. Τα τμήματα της ενισχυτικής διδασκαλίας μπορούν να λειτουργούν σε όλη τη διάρκεια του διδακτικού έτους ή για ορισμένο χρονικό διάστημα, ανάλογα με τις ανάγκες και την πρόοδο των μαθητών που τα παρακολουθούν, και γίνονται σε χώρο του σχολείου.

4. Τα τμήματα της ενισχυτικής διδασκαλίας συγκροτούνται από το σύλλογο των διδασκόντων ύστερα από εισήγηση του διευθυντή του σχολείου, στηριζόμενη στις προτάσεις των δασκάλων των τάξεων, από τις οποίες προέρχονται οι μαθητές που έχουν ανάγκη ενισχυτικής διδασκαλίας.

5. Το ημερήσιο πρόγραμμα ενισχυτικής διδασκαλίας καλύπτει, ανάλογα με τις ανάγκες και τον αριθμό των μαθητών που το παρακολουθούν, 1-2 διδακτικές ώρες την ημέρα και μέχρι 6 ώρες την εβδομάδα και παρέχεται κατά ή μετά τη λήξη του ημερήσιου ωρολογίου προγράμματος. Στη δεύτερη περίπτωση απαιτείται η έγγραφη σύμφωνη γνώμη του γονέα ή κηδεμόνα του μαθητή.

6. Το βασικό κορμό του προγράμματος ενισχυτικής διδασκαλίας κατά μάθημα καταρτίζει το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, το οποίο μεριμνά και για τη συγγραφή, όπου χρειάζεται, βοηθητικών εγχειριδίων. Το ειδικό ωρολόγιο και αναλυτικό πρόγραμμα, ανάλογα με τις μαθησιακές δυσκολίες των μαθητών και τις συνθήκες λειτουργίας των σχολείων, συντάσσεται, εφαρμόζεται, αξιολογείται και αναπροσαρμόζεται με απόφαση του συλλόγου των διδασκόντων έπειτα από σχετική εισήγησή τους και σε συνεργασία με τους Σχολικούς Συμβούλους.

7. Τα τμήματα της ενισχυτικής διδασκαλίας δεν μπορούν να περιλαμβάνουν περισσότερους από πέντε (5) κατά μάθημα μαθητές.

8. Στα τμήματα ενισχυτικής διδασκαλίας διδάσκουν ύστερα από πρόταση του συλλόγου των διδασκόντων:

α. Εκπαιδευτικοί του ίδιου σχολείου για συμπλήρωση του διδακτικού τους ωραρίου.

β. Εκπαιδευτικοί του ίδιου σχολείου με υπερωριακή απασχόληση.

γ. Πρόσθετοι εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης που τυχόν διατίθενται στα πολυθέσια σχολεία.

δ. Εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης με ωριαία αντιμισθία.

9. Οι διδάσκοντες στα τμήματα ενισχυτικής διδασκαλίας συνεργάζονται συνεχώς με τους διδάσκοντες των τάξεων, από τις οποίες προέρχονται οι μαθητές που παρακολουθούν τα προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας. Στο τέλος του προγράμματος υποβάλλουν στο διευθυντή του σχολείου σχετική έκθεση κατά μάθημα. Οι εκθέσεις αυτές συζητούνται από τον οικείο σύλλογο διδασκόντων κατά το γενικό απολογισμό του εκπαιδευτικού έργου του σχολείου. Αντίγραφο γενικής έκθεσης διαβιβάζεται στην οικεία Διεύθυνση ή Γραφείο πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης καθώς και στο Γραφείο των Σχολικών Συμβούλων. Την ευθύνη σύνταξης και αποστολής της παραπάνω έκθεσης έχει ο Διευθυντής του σχολείου.

Άρθρο 6

1. Από τη δημοσίευση του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως καταργούνται οι παράγραφοι 1, 2, 5 και τροποποιείται, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του Π.Δ., το Β εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου εβδόμου του Π.Δ. 497/81 (ΦΕΚ 134 Α').

2. Θέματα που δε ρυθμίζονται από αυτό το Προεδρικό Διάταγμα εξακολουθούν να διέπονται από τις κείμενες διατάξεις.

3. Στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος.

Αθήνα, 7 Νοεμβρίου 1991

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΦΛΙΑΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ